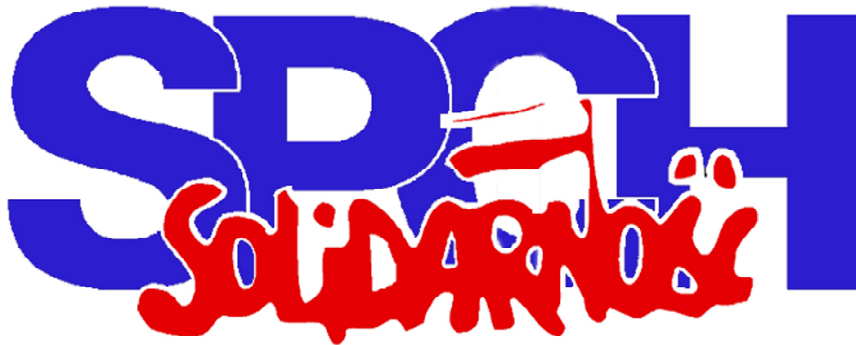

NAFTA I GAZ
CHEMIA
FARMACJA
DAPIER
DALIWA
CERAMIKA
SZKŁO

WARSZAWA
5
384 ROK XXXI
MAJ
2022

SEKRETARIAT PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

◉ Rada KSPCH w Policach ◉ Place w Anwilu i Basell Orlen Polyolefins ◉ Piotr Łusiewicz - wszystko o gazie ◉ Historia zapomniana - Polski sen o ropie ◉ Wypadek przy pracy. Obowiązki pracodawcy ◉ Krystyna Kurczab-Redlich - Wowa, Wołodia, Władimir... ◉

Bierz, lub płać!

Do tej pory do Polski dostarczono prawie 108 mln dawek. Przeprowadzono 54 mln szczepień. Prawie 800 tys. dawek zostało zutyliczowanych, część dawek sprzedano. Nadal w magazynach Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych zalega 25 mln dawek. Zakup szczepionek przypomni mi kontrakt Pawłaka z Sieczinem (rok 2010) na kupowanie od Rosjan gazu do 2032 r. Jak po latach okaże się, że za dużo to nie odbieraj, ale płać!

W kwietniu ogłoszono, że Polska nie będzie przyjmowała dalszych partii szczepionek. W magazynach bowiem zalega 25 mil. dawek, zaś władze zamówiły kolejne 70 mil. Okazuje się, że płaciliśmy z góry i zamawialiśmy na przód i na wyrost. W umowach nie ma możliwości się z tych zamówień wymigać. Minister zdrowia powołuje się na to, że „kupowaliśmy wszyscy” w UE czyli to nie my – to Unia kazali. Gdy był szłał zakupowy, poganiany paniką każdy rząd przed swoim narodem tłumaczył się, jak bardzo walczy o większe przydziały. A teraz, że fe?

Ale wróćmy do tego co widać – Niedzielski powołuje się na okoliczność tzw. „siły wyższej”. Ale na to samo powoływano się zamawiając szczepionkę. W tym wypadku „siłą wyższą”, czyli okolicznościami nagłymi, nie do przewidzenia jest to, że wirus się wycofał, choć wcześniej władze zarzekały się, że tylko szczepionki wirusa przemogą.

Kto i po co nakupował tego towaru jak głupi Jasiu pączków? Kto powołał specjalny zespół ds. szczepień, z którego wychodziły rekomendacje na zakupienie szczepionek w ilości 6-7 na Polaka? No co, już na samym początku zamówiliśmy z taką górką? I teraz nie możemy się wycofać, bo „producenci dali odpór”.

Decydenci mówią – takie dostaliśmy rekomendacje od ekspertów. Wychodzi krąg niewinnych. Miliardy poszły w błoto, 200.000 ludzi do piachu i nie ma winnych. Przyleciała na miotle wiedźma kowidowa, chuchnęła, cmoknęła, namieszała i odleciała. Siła wyższa, znaczy się.

Gdyby w Polsce, i na świecie, istniały „wolne media”, to mielibyśmy teraz serię

dziennikarskich śledztw. W końcu przepała kupę kasy, nawet Niedzielski „szczyci się”, że dało się (hura!) rozdać wiele milionów szczepionek i nie zmarnowały się. To znaczy gramy „na Murzynka”, bo daliśmy to do Afryki, która się zaszczepiła, nota bene w paru procentach, i nie przeżyła jakoś 65 fal i 600 wariantów. A więc dla *mediaworkerów* to byłaby żyła złota.

Kto podejmował decyzje o wielkości zamówień, w jakim trybie, na podstawie jakich danych i kryteriów? Gdzie są dziś ci hojni nie ze swojej kieszeni? Czy zespół działa? Czy czeka w odwodach? Kto analizował te umowy pod względem prawnym, finansowym? Nazwiska!

No i zasadnicza historia – czy decyzje o zamówieniach na lata naprzód podjęto za jednym razem, na przełomie 2020/2021, czy na kilka razy? No bo jak na kilka razy to jest afera, rzekłbym łapówkarska. W przypadku zamówienia na samym początku takich transz, jak te 70.000.000 na rok 2022, to można się było pomylić, bo eksperci twierdzili (gdzież oni teraz? nazwiska!), że szczepionka jest uniwersalna, na wszystkie warianty. Ale później widziano już, że wspomniani eksperci się pomylili, i na każdy wariantopodwariant mutacyjny potrzebna jest inna, dedykowana szczepionka. W tym wypadku zamawianie z góry jeszcze nie istniejącej (nie przebadanej), nie wiadomo jakiej i czy działającej na aktualną mutację szczepionki jest co najmniej dowodem beztrouski.

Mało tego – decydenci w tych obszarach śmiertelnych zaniedbań i błędów paradują teraz – jak widać – w płaszczach szeryfów, którzy bronią obywateli przed spekulantami. Spekulantami, z którymi sami podpisywali przecież poniżające i ubezwłasnowolniające umowy.

Nieśmiało się zapytam – jakie są przewidziane umową kary za niedotrzymanie zobowiązań ze strony rządowej? Bo wiemy z przesłuchów, że odpowiedzialność producentów jest znikoma. Kto je zapłaci i z czyich pieniędzy?

Jednak prawdziwa jest zasada – im większa finansowa wpadka za publiczne pieniądze, tym bardziej, wprost proporcjonalnie rośnie brak odpowiedzialności za nią. Ale to, że winni temu będą teraz robić za skrupulantów w imię dobra publicznego, to już gruba przesada. Teraz przynajmniej wiadomo, czemu tak trudno było się dobrać do tych umów. Nic dziwnego – są one pokazem bezsilności (chcę wierzyć, że bezinteresownej) władz państwowych na skalę światową. Też na ich miejscu ukrywałbym tak zawstydzające i kompromitujące dowody. ▣

dziennikzarazy.pl

Poseł do PE poprosił o umowy zawierane przez UE z

firmami farmaceutycznymi na szczepionki. Rezultat? Prawie całkowicie zaczerpnięty tekst...

Śmietnik miesiąca

Według Federalnego Urzędu Statystycznego pracownicy w Niemczech pracują średnio 34,8 godzin tygodniowo. W porównaniu z UE Niemcy są jednym z krajów o najmniejszej liczbie godzin pracy w tygodniu, zajmując trzecie miejsce od końca. Według badania Fundacji Bertelsmanna pracownicy chcieliby pracować średnio mniej.

⊙ Gdyby należał do Polski, gromadziłby gaz potrzebny całemu krajowi na prawie trzy miesiące. Tymczasem największy w Europie podziemny magazyn surowca świeci pustkami... W Niemczech zastanawiają się: jak doszło do sytuacji, w której tak ważny element gazowej infrastruktury stoi pusty? Rodzi się także pytanie, czy Gazprom nie wykorzystał magazynu do pompowania cen gazu w Europie.

⊙ Poza Polską nie ma w Europie państwa, w którym całe ryzyko jest przenoszone na kredytobiorcę. W normalnym kraju są bankierzy, a u nas banksterzy - stwierdził w „Punkcie Widzenia” w Polsat News Artur Bartoszewicz z SGH. Dodał, że kiedyś dbano o klienta, a dziś przy bankach są specjalne firmy przejmujące nieruchomości od niewypłacalnych klientów. - Mamy znowu sektor bankowego – ocenił.

⊙ Robert Cheda, były oficer i analityk Agencji Wywiadu, pozytywnie ocenił decyzję polskiego rządu o nałożeniu sankcji. Zwrócił uwagę, że Rosjanie wykorzystują zależne od nich firmy, umieszczając w nich agentów FSB. W rozmowie z Faktem opisał mechanizm, który w jego ocenie Kreml stosuje, aby wpływać na rosyjskich biznesmenów. - Kontrola polityczna w Rosji polega na tym, że się szuka haków przez służby podatkowe i wszystkie inne. I to się kończyło tym, że albo firma się opłacała służbom, a jeśli nie, to była bardzo brutalnie przejmowana. FSB zrobiła z tego korupcyjne eldorado. Ten proces cały czas trwa - powiedział w rozmowie z Faktem.

⊙ Pracownicy znanej sieci marketów spożywczych, zrzeszeni w związku zawodowym „Solidarność”, otwarcie domagają się od swojego pracodawcy, aby opuścił rynek rosyjski. W tej sprawie wystosowali pismo do Edgarda Bonte, prezesa Auchan Retail. *„Oczekujemy od Państwa podjęcia odważnej decyzji w sprawie wycofania się z rynku rosyjskiego. Ze zdumieniem i szokiem przyjmujemy informację, że firma wspomaga totalitarny, zbrodniczy system putinowskiej Rosji. Do tego bowiem przyczynia się każde euro lub rubel odprowadzane do rosyjskiego budżetu. Apelujemy o solidarność z Ukrainą i jej obywatelami,*

którzy walczą o wolność zarówno swojego Kraju, jak i Europy. Prosimy o zaprzestanie działalności w Rosji- napisali.

Polacy nie zbojkotowali wszystkich sieci handlowych, które zostały w Rosji. „Deklaracje to jedno, a praktyka to drugie”.

⊙ Prywatny schron stał się marzeniem wielu Polaków. W firmach zajmujących się ich projektowaniem i montażem telefony się urywają. - *Mamy teraz 20 zapytań dziennie. Wcześniej nie było ich tyle w całym miesiącu* - mówi specjalista ds. sprzedaży w BEWA Kamila Kloc. Eksperci przestrzegają przed niesprawdzonymi rozwiązaniami.

⊙ Cmentarz ofiar totalitaryzmu w Charkowie został częściowo zniszczony przez rosyjskie rakiety. W miejscu tym znajdują się groby ofiar stalinowskiej czystki z lat 1937-38, a także oficerów Wojska Polskiego rozstrzelanych podczas zbrodni katyńskiej w 1940 r.

⊙ Tomasz Grabarczyk usunięty z partii KORWiN. Członek prezydium KORWiN został usunięty z partii za słowa o Putinie. Powód? Nazwał prezydenta Rosji „zbrodniarzem”, co oczywiście nie spodobało się liderowi partii i niektórym jego członkom.

⊙ Były prezydent Niemiec Joachim Gauck stwierdził w rozmowie z RND, że *dla wolności trzeba też czasem zmarznąć*. Jest to odniesienie do kwestii dostaw gazu z Rosji, które zdaniem byłego prezydenta powinny zostać całkowicie wstrzymane.

⊙ Mimo braku możliwości prawnych blokowania rosyjskiego statku z ropą, nie zakuje on w Amsterdamie. Wszystko przez sprzeciw pracowników portu, którzy odmówili jego obsługi. Wcześniej związek zawodowy FNV Havens zaapelował, aby jego członkowie nie holowali statku do portu. Taką samą decyzję podjęli pracownicy portu w Rotterdamie.

⊙ Miało być potężne uderzenie w Rosję pokazujące po raz kolejny jedność Europy, a jest stan zawieszenia i coraz więcej wątpliwości. Nie tylko Węgrom nie podoba się embargo na rosyjską ropę. W mniejszym lub większym stopniu sprzeciwiają mu się już także Słowacja, Czechy, Grecja i Cypr.

⊙ Jednym z możliwych powodów rosyjskiej napaści na Ukrainę mogło być *szczekanie pod drzwiami Rosji przez NATO* - oświadczył papież Franciszek w rozmowie z włoskim dziennikiem „Corriere della Serra”.

⊙ *W niezliczonych miejscach w Polsce, na nielegalnych hałdach składowane są setki tysięcy ton odpadów z Niemiec, Anglii, Szwecji, Holandii, Austrii i Włoch* - piszą w weekendowym wydaniu stołecznej gazety „Berliner Zeitung” Michael Billig i Marius Muenstermann. „Polska jest śmietnikiem Europy” - przytaczają auto-

rzy opinię Piotra Barczaka, eksperta z Europejskiego Biura Środowiska, centrali zrzeszającej ponad 160 organizacji ochrony środowiska.

⊙ Władze Chin nakazały swojej administracji i podległym przedsiębiorstwom pozbycie się komputerów wyprodukowanych przez zachodnie firmy. Mają je zastąpić rodzimymi markami. W ciągu dwóch lat na śmietnik może trafić nawet kilkadziesiąt milionów urządzeń. To kolejna odsłona dążeń Pekin do uniezależnienia się od importowanych technologii - pisze Bloomberg.

⊙ *Polska jest postrzegana jako supermocarstwo humanitarne. Jestem dumny, że jestem ambasadorem Stanów Zjednoczonych w humanitarnym supermocarstwie* - przyznał dalej ambasador.

⊙ *Wspieramy Ukrainę i jej obywateli! Zakupione przez nas Starlinki dotarły do miejsca docelowego i już pomagają Ukrainie utrzymać nieprzerwany kontakt ze światem. Podziękowania dla Elona Muska za ekspresową realizację tego zamówienia* – napisał prezes Orłenu Daniel Obajtek. Czyli ten Musk na wszystkim zarabia, nawet na wojnie...

⊙ Yegor Shkrebet był kucharzem na pokładzie krążownika raketowego Moskwa na Morzu Czarnym. Jego ojciec powiedział, że skontaktowali się z nim rosyjscy dowódcy, twierdząc, że Jegor nie zginął, ale został uznany za zaginionego. Czuje się oszukany, gdyż wcześniej Rosjanie twierdzili, że ewakuowali całą załogę „Moskwy”.

⊙ Rosjanie okupujący położone na południu Ukrainy miasto Heniczesk ponownie ustawili w nim pomnik Lenina. Okupant chce wykorzystać sentyment ludności do ZSRR, ale to się nie uda - *Rosjanie żyją przeszłością, Ukraińcy mają przed sobą pomyślną przyszłość* - skomentował lokalny radny Jurij Sobolewski.

⊙ Niemiecki producent opon Continental ogłosił we wtorek, że tymczasowo wznowia produkcję w swoim rosyjskim zakładzie w Kałudze. Jak wyjaśniła firma, krok ten jest podyktowany troską o lokalnych pracowników, którzy w przeciwnym razie zostaliby pociągnięci do odpowiedzialności karej. Nie sprecyzowano, jakie zarzuty mogą zostać postawione pracownikom.

⊙ Rosyjski model i aktor Jean-Michel Szczerbak stracił kontakt z matką przez to, że poparł Ukrainę. *Nie komunikuję się z rufobobami i zdrajcami ojczyzny. (...) Nie jesteś już moim synem. W mojej rodzinie nie będzie zdrajców* – napisała do niego rodzicielka.

⊙ *Głowa do góry! Mój sponsor powinien znaleźć trochę pieniędzy i wrócić do domu* - mówi Rosjanin podczas rozmowy telefonicznej, co przechwyliła SBU.

 - *Rozbierz Mercedesa, ich części zamienne są drogie - słycać na nagraniu. - Zdejmij generator. Alternator do Mercedesa lub Audi kosztuje 10-20 tys. rubli. Wykraść kilkanaście generatorów - to jest 200 tysięcy - przekonuje.*

⊕ W Rosji widać symptomy coraz szerszego poparcia społecznego dla działań przeciwko Ukrainie, od kilku lat propaganda rosyjska przekonuje, że Ukrainą rządzą „naziści”, zaś wojnę nazywa „operacją specjalną wymierzoną w faszystów i nazistów”

⊕ Sekretarz Rady Bezpieczeństwa Białorusi Aleksander Walfowicz na antenie białoruskiej telewizji oskarżył Polskę, Litwę i Łotwę o przygotowywanie agresji na Białoruś - podało Radio Svaboda. Zagroził też, że na terenie tych trzech krajów „będzie śmierć, zniszczenia i eksplozje”. Białoruski opozycjonista Paweł Łatuszka na swoim kanale wskazał, kto może stać za działaniami Walfowicza.

⊕ Władimir Sołowiow, jeden z najwierniejszych propagandystów Władimira Putina, na antenie państwowej stacji Rossija 1 wyraził nadzieję, że po zakończeniu „operacji specjalnej” w Ukrainie Rosja zaatakuje kraje Sojuszu Północnoatlantyckiego. - *Będziemy miażdżyć machiną wojenną NATO. Nie będzie litości* - mówił w swoim programie.

⊕ Jak donosi agencja Reutersa, codziennie rano przed ambasadą rosyjską w stolicy Etiopii Addis Abebie ustawiały się „kolejki chętnych”. Lokalne media sugerują, że mężczyźni, z których większość to etiopscy żołnierze, „przybyli z nadzieją na walkę o Rosję w Ukrainie”.

⊕ *Zachód traci cierpliwość dla Berlina* - ocenia „Bild”. Rosyjskie firmy energetyczne nadal codziennie otrzymują z Niemiec średnio 200 mln euro za kupowane surowce. Artykuł w brytyjskiej gazecie „The Telegraph” wzywa do nałożenia sankcji na Niemcy, jeśli kraj nie zrezygnuje z kupowania gazu od Putina.

⊕ Minister obrony Kamerunu Joseph Beti Assomo podpisał w Moskwie umowę o współpracy wojskowej ze swoim rosyjskim odpowiednikiem Siergiejem Sojgu. Porozumienie zostało podpisane 12 kwietnia, ale ujawniono je dopiero teraz. A w Polsce? Incydenty przy granicy polsko-białoruskiej. Zatrzymano m.in. obywateli Kamerunu...

⊕ Służba Bezpieczeństwa Ukrainy przechwyciła i opublikowała kolejną przerażającą rozmowę rosyjskiego żołnierza z matką. - *Musimy zabić wszystkich, zarówno dzieci, jak i kobiety* - mówi na nagraniu Ivan Klimenko.

⊕ *Zobaczcie, co dzieje się z sąsiadami: Litwą, Polską, Łotwą - o Ukrainie już w tej sytuacji nawet nie mówię. Oni przecież byli*

tacy szczęśliwi, tacy weseli, żyli w takim bogatym świecie. U nich wszystko było, a u nas nic - mówi Łukaszenka. - *I gdzie oni są dziś? Proszą nas, żebyśmy ich wpuszczili na Białoruś. Żeby mogli kupić przynajmniej kaszę gryczaną. Mniejsza o grykę... Soli nie mają. Proszą nas o sól! A my, jako ludzie szlachetni, otwieramy tę granicę - w szczególności z okazji święta religijnego* - kontynuował dyktator.

⊕ Rosyjski mikrobiolog wojskowy w rozmowie z reżimową agencją informacyjną oskarżył Polskę o zaangażowanie w działalność rzekomych biolaboratoriów w Ukrainie. Stwierdził, że nasz kraj prowadzi badania nad produkcją broni biologicznej na rzecz m.in. Stanów Zjednoczonych. Warto podkreślić, że wspomniane laboratoria nie istnieją, a są jedynie wytworem rosyjskiej propagandy - co zostało już wcześniej udowodnione.

⊕ Państwo Środka zostało znowu sparaliżowane przez koronawirusa. Pekin walczy z pandemią w sposób brutalny, bez oglądania się na gospodarkę i obywateli. - *Partia to polityczna bestia* - mówi money.pl Michał Bogusz z Ośrodka Studiów Wschodnich. - *W Szanghaju, mieście, w którym żyje tyle ludzi, co w całej Australii, ulice świecą pustkami. Miliony osób od tygodni są uwięzione w swoich mieszkaniach, a zdobycie czegoś do jedzenia jest dla nich nie lada wyzwaniem.*

⊕ Źródło Interfax twierdzi, że na terenie kompleksu naftowego zapalił się zbiornik oleju napędowego (o pojemności 10 tys. ton). Według Rossija 24 drugim obiektem, w którym wybuchł pożar, była składnica oleju napędowego w jednostce wojskowej 120 składu artyleryjskiego. Media rosyjskie nie podają przyczyn pożaru. Do ataku nie przyznała się strona ukraińska.

⊕ W paczce z żywnością, którą rosyjscy żołnierze przekazali mieszkance Chersoń, znajdowała się prowizoryczna bomba. Emerytka odkryła ładunek wybuchowy w kartonie po mleku. Podobnie w pianinie 10. letniej Ukrainki. Kopia działań z Czeczenii, Afganistanu... A wcześniej? Wietnam?

⊕ Kościół prawosławny w Rosji otrzymał wytyczne dot. narracji, którą ma utrzymywać w związku z atakiem wojsk Władimira Putina na Ukrainie. Duchowni wyrażają pełne poparcie dla barbarzyńskiej inwazji na każdym możliwym kroku. Kapłani pod-

czas nabożeństw i spotkań z wiernymi usprawiedliwiają zbrodnicze działania oraz zachęcają ich, by wstępowali w szeregi wojska.

⊕ Odwaga i wiedza prezydenta Zełenskiego jest wręcz porażająca. Gdy rozmawialiśmy o broni, błyskawicznie odpowiadał nawet na szczegółowe pytania. Gdy mówiliśmy o sankcjach, rozumiał wszystkie szczegóły, miał pozytywne sugestie. To było niebywałe, to mistrzostwo przywództwa pokazane przez Zełenskiego.

⊕ „*Krew tysięcy Ukraińców i setek zamordowanych dzieci jest na twoich rękach. Telewizja i władze kłamią. «Nie» wojnie*” - taki komunikat pojawił się w rosyjskiej telewizji m.in. w stacji Pierwyj Kanał. Zaskakujące komunikaty to efekt ataku hakerskiego. Zhakowane zostały telewizje, dekodery, a nawet program telewizyjny w popularnym serwisie Yandex.

⊕ W Mołdawii przeprowadzono sondaż, z którego wynika, że tylko jedna czwarta badanych uważa Putina za inicjatora wojny. Wielu innych wini NATO i władze Ukrainy.

⊕ Pierwsza kobieta w kosmosie, posłanka rosyjskiej Dumy Walentyna Tierszkowa, nie jest już honorową obywatelką Czechich Budziejowic. Zaszczynego tytułu została pozbawiona za wspieranie rosyjskiej agresji na Ukrainę. Tierszkowa jest bliskim sojusznikiem Putina i aprobeuje okrucieństwa, które mają miejsce na Ukrainie.

⊕ *W wyniku zachodnich sankcji na Rosję załamię się szereg globalnych łańcuchów dostaw, nadejdzie międzynarodowy kryzys żywnościowy, rozwinie się terroryzm, wybuchną nowe konflikty zbrojne i zaczną się kolejne epidemie* - przewiduje były prezydent Rosji Władimir Miedwiediew.

⊕ Oświadczenia polskiego rządu o Rosji «*jako guzie nowotworowym*» i odszkodowaniach dla Ukrainy zachęcają Federację Rosyjską do „*ustawienia jej w kolejce do denazyfikacji*” - powiedział Oleg Morozow, przewodniczący Komisji Kontroli Dumy Państwowej, cytowany przez RIA Novosti.

⊕ Służba Bezpieczeństwa Ukrainy przechwyciła i opublikowała kolejną przerażającą rozmowę rosyjskiego żołnierza z matką. - *Musimy zabić wszystkich, zarówno dzieci, jak i kobiety* - mówi na nagraniu Ivan Klimenko. MORS

Jako pierwszy zabrał głos Władysław Diakun, który jest aktywnym członkiem NSZZ „Solidarność” sprawującym rolę burmistrza w Policach od 24 lat. W swoim wystąpieniu podkreślał ważność dialogu w swojej pracy. Mówił także o pomocy, jaką miasto Police przekazuje pokrzywdzonym wojną na Ukrainie.

Kolejno głos zabrał Mariusz Grab omawiając obecną sytuację Zakładów Chemicznych „Police”. Firma jest na ukończeniu ogromnej inwestycji, do której należy instalacja odwodornienia propanu, produkcji polipropylenu oraz morski terminal gazowy. Zwrócił uwagę na duże zapotrzebowanie zakładu na nowych wysoko wykwalifikowanych pracowników.

Następnie przewodniczący regionu, Mieczysław Jurek, podsumował prace regionu nad pomocą dla Ukrainy. Region Pomorza Zachodniego w ciągu 3 dni zebrał 120 tys. zł, za które zostały kupione dary i bezpośrednio zawiezione potrzebującym.

Mirosław Miara opowiedział w skrócie o wydarzeniach, jakie miały miejsce od ostatniego posiedzenia Rady KSPCH. Należały do nich posiedzenia Zespołu ds. Rozwoju Przemysłu, które w większości poświęcone były przemysłowi papierniczemu. Przewodniczący brał udział także w obradach Zespołu ds. Dialogu Społecznego KK, którego stał się członkiem ze względu na nadzieję zmian w kwestii układów zbiorowych. Niestety, w ciągu ostatnich lat niewiele się na tym polu zmieniło.

W styczniu na spotkaniu szefów regionów i sekretariatów Przewodniczący został poproszony o szczegółowe omówienie podpisanego porozumienia między Orlen, Lotos i PGNiG. Niedawno ze zgodą szefów sekcji Mirosław Miara wystąpił do dyrekcji Orlenu o rozpoczęcie dalszych rozmów dotyczących bardziej szczegółowego porozumienia. Obecnie Orlen jest na etapie ustalania terminu dla wszystkich zainteresowanych.

Następnie Przewodniczący przybliżył obecnym sprawę rozprawy sądowej Przewodniczącej NSZZ Solidarność w AstraZeneca. Trwa już proces karny w tej sprawie i istnieje duża szansa, że sprawa zostanie niedługo pozytywnie zakończona.

W lutym Przewodniczący uczestniczył w pikiecie organizowanej przez NSZZ Solidarność z Bridgestone pod ambasadą Japonii.

Podziękował tym przedstawicielom KSPCH, którzy pełnili rolę przy grobie ks. Popiełuszki. Kończąc swoją wypowiedź Przewodniczący wspominał o kontroli Krajowej Komisji Rewizyjnej, która odbyła się w sierpniu zeszłego roku. Do biura KSPCH wpłynął niedawno protokół pokontrolny, z którego wynika, że dokumentacja prowadzona jest należyście. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej będzie gościem kolejnego posiedzenia Rady KSPCH w celu przedstawienia wyników kontroli.

Rada KSPCH w Policach

W dniach 21-22 kwietnia 2022 r. w Policach odbyło się posiedzenie Rady KSPCH NSZZ „Solidarność”. Pierwszego dnia przed obradami uczestnicy spotkania powitali gości, którymi byli: Władysław Diakun – burmistrz gminy Police, Mariusz Grab – Prezes Zarządu spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” oraz Mieczysław Jurek - Przewodniczący Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego.

Omawianie punktu programu dotyczącego sytuacji krajowych sekcji rozpoczął Sławomir Bezara. W kwietniu przedstawiciele sekcji w ośmioosobowym składzie pełnili rolę przy grobie ks. Popiełuszki. Od ostatniego spotkania wiele firm zrzeszonych w sekcji prowadziło negocjacje płacowe, wiele z nich zakończyło się porozumieniami, ale nie wszędzie. W Anwilu do dziś organizacja jest w sporze zbiorowym.

Puławy. Akcja zaowocowała otwarciem sekcji młodych, która prężnie działa. Opowiedział też o pomocy dla imigrantów z Ukrainy, w którą organizacja NSZZ Solidarność w Zakładach Azoty mocno się zaangażowała. Solidarność z Azotów Puławy otworzyła fundację „Fundacja Nasza Solidarność”, która w swojej działalności zajmuje się pomocą osobom represjonowanym podczas stanu wojennego.

Wiele firm z branży oponiarskiej ma problemy z płynnością dostaw półfabrykatów. W Essity sytuacja organizacji uległa poprawie, ponieważ po wielu perturbacjach Andrzej Kozłowski stał się członkiem Europejskiej Rady Zakładowej.

Michał Świdorski przedstawił obecnym program pozyskiwania młodych członków w związku, który funkcjonuje w Azotach

Następnie Henryk Kleczkowski przedstawiając sytuację Krajowej Sekcji Przemysłu Naftowego opowiedział o wynegocjowanym porozumieniu w LOTOS, którego głównym zapisem jest gwarancja zatrudnienia na okres 48 miesięcy (w ramach procesu restrykcyjnego). Region Gdański NSZZ Solidarność wprowadził zarząd komisaryczny w Organizacji Międzyzakładowej w LOTOS. Powodem tej sytuacji jest konflikt wśród głównych działaczy.

Arkadiusz Karaszewski przypomniał o połączeniu w roku 2018 PERN i OLPP. Skutkiem tego została podpisana umowa gwarancyjna, która w swoich zapisach gwarantowała pracę i płacę. Umowa kończy się pod koniec 2022 r.

Bolesław Potyrała omówił najważniejsze wydarzenia, które miały miejsce w KSGNiG od ostatniego posiedzenia. Po podpisaniu porozumienia ORLEN, LOTOS, PGNiG odbyło się spotkanie dla związkowców centrali PGNiG S.A. 13 kwietnia od-

Marek Ziarkowski wspominał o bezskutecznych próbach jego organizacji nad zwiększeniem liczby młodych pracowników zapisujących się do związku. Firmy zrzeszone w Krajowej Sekcji Pracowników Przemysłu Papierniczego zajmujące się przetwórstwem papieru są na ścieżce rozwojowej w związku z rosnącym zapotrzebowaniem na opakowania kartonowe (wysyłki paczek). Gorzej wygląda sytuacja zakładów produkujących celulozę, których produkcja należy do gałęzi przemysłu energochłonnego. Dostosowanie się do unijnych wymogów środowiskowych powoduje ogromny wzrost kosztów.

było się kolejne spotkanie z nową panią prezes Iwoną Waksmundzką-Olejniczak. Spółka PGNiG zawarła porozumienie dotyczące podwyżek, które pozostały na tym samym poziomie, co w ubiegłym roku.

Zbigniew Matuszewski zwrócił uwagę na problem zbyt wysokiej składki członkowskiej. W jego ocenie członkowie związku w najbliższej przyszłości będą odchodzić ze związku ze względu na wysokość składki. Wyraził swoje niezadowolenie z braku działań władz związku w temacie zwiększenia uzwiązkowienia.

Ireneusz Besser skoncentrował się

Dużym problemem dla branży są wysokie ceny drewna sprzedawanego przez Lasy Państwowe. W tej sprawie odbyło się już spotkanie z Ministrem Klimatu i Środowiska Edwardem Siarką, kolejne odbędzie się jeszcze w kwietniu. Rozmowy mają na celu spowodowanie, aby przetwarzanie drewna w jak największym stopniu odbywało się na terenie Polski, ponieważ w chwili obecnej takie drewno sprowadzamy z zagranicy.

przede wszystkim na procedurach związkowych, które w swojej formie są bardzo skomplikowane. Dla rozproszonych po całej Polsce członków organizacji Nord-Glass zorganizowanie wyborów jest nie lada wyzwaniem. Zwrócił uwagę, że nowi przewodniczący działają aktywniej i nie należy bać się dopuszczenia „świeżej krwi” do władz organizacji. Branża szklarska w związku z tym, że wszystkie zrze-

szone w sekcji firmy posiadają zagraniczny kapitał jest w całkiem dobrej kondycji. Gorzej wygląda sytuacja w przemyśle ceramicznym, który pogrążyła podwyżka cen gazu.

Mirosław Miara poruszył sprawę członkostwa NSZZ Solidarność w EKZZ (w związku z brakiem usunięcia rosyjskich związków). Na Krajowym Zjeździe Delegatów ma zostać podjęta decyzja o opuszczeniu przez NSZZ Solidarność tej europejskiej organizacji. Przynależność branż do IndustriALL Europeen i Global w ocenie Piotra Dudy powinna zostać utrzymana.

Zbigniew Matuszewski przedstawił wniosek o dofinansowanie „Maratonu Solidarności” w kwocie 3000 zł, który Rada jednomyślnie zatwierdziła.

Drugiego dnia grupa udała się na wycieczkę ze zwiedzaniem szczególnych miejsc związanych z Solidarnością w Policach. Później uczestnicy spotkania udali się do Zakładów Azotowych Police, gdzie po szkoleniu BHP mieli okazję zobaczyć budowę ogromnej inwestycji, którym jest instalacja odwodnienia propanu, produkcji polipropylenu oraz morski terminal gazowy. ■ [Sandra Domagalska](#)

Serdecznie dziękuję Przewodniczącemu - Krzysztofowi Zielińskiemu, Wiceprzewodniczącemu - Andrzejowi Malickiemu oraz pozostałym członkom Międzyzakładowej Organizacji Związkowej NSZZ „Solidarność” Zakłady Chemiczne „POLICE” SA za zorganizowanie posiedzenia Rady Krajowego Sekretariatu Przemysłu Chemicznego NSZZ Solidarność.

Sądzę, że wszyscy na długo zapamiętamy pobyt w Policach. Mogliśmy spotkać się z Burmistrzem, Prezesem firmy oraz Przewodniczącym Regionu, co oczywiście było bardzo cenne, ale krótka wycieczka ze zwiedzaniem szczególnych miejsc związanych z Solidarnością w Policach, zrobiła na nas wszystkich duże wrażenie, tym bardziej że Krzysztof opowiadał o tych miejscach w sposób bardzo zaangażowany, jak zapewne wszyscy zauważyli. Dzięki Krzysztofie za to oprowadzenie po swoim mieście.

Zwiedzanie nowej inwestycji zrobiło na nas również olbrzymie wrażenie. Ja chyba takiej realizowanej obecnie inwestycji przemysłowej, robionej z takim rozmachem, przy tylu zatrudnionych pracownikach (do 4 tys.) na budowie, raczej nigdy nie widziałem.

W imieniu wszystkich uczestników serdecznie podziękuję kolegom z Międzyzakładowej Organizacji Związkowej NSZZ „Solidarność” Zakłady Chemiczne „POLICE” SA za profesjonalnie i ciekawie zorganizowane posiedzenie Rady Krajowego Sekretariatu Przemysłu Chemicznego NSZZ Solidarność. ■

[Mirosław Miara](#)

Na spotkaniu 16 marca br. przedstawiciele Pracodawcy oraz Wspólnej Reprezentacji Związkowej powołanej do prowadzenia negocjacji płacowych porozumieili się w sprawie poniższych elementów płacowych:

Obligatoryjnego wzrostu wynagrodzeń zasadniczych Pracowników, od dnia 1 marca 2022 r., w wysokości:

400 zł brutto obligatoryjnie na każdego uprawnionego Pracownika zatrudnionego w kategorii zaszeregowania 1-2 zgodnie z Załącznikiem nr 1 do ZUZP dla Pracowników ANWIL S.A.,

500 zł brutto obligatoryjnie na każdego uprawnionego Pracownika zatrudnionego w kategorii zaszeregowania 3-5 zgodnie z Załącznikiem nr 1 do ZUZP dla Pracowników ANWIL S.A.,

400 zł brutto obligatoryjnie na każdego uprawnionego Pracownika zatrudnionego w kategorii zaszeregowania 6 zgodnie z Załącznikiem nr 1 do ZUZP dla Pracowników ANWIL S.A.,

350 zł brutto obligatoryjnie na każdego uprawnionego Pracownika zatrudnionego w kategorii zaszeregowania 7-8 zgodnie z Załącznikiem nr 1 do ZUZP dla Pracowników ANWIL S.A..

Obligatoryjny wzrost wynagrodzeń zasadniczych obejmował będzie Pracowników zatrudnionych w ANWIL S.A. na podstawie umowy o pracę na dzień 15 marca 2022 r. i pozostających jednocześnie w zatrudnieniu na dzień wypłaty środków na obligatoryjny wzrost wynagrodzeń zasadniczych.

Wypłata wskazanych powyżej kwot obligatoryjnego wzrostu wynagrodzeń nastąpi wraz z wypłatą wynagrodzenia za pracę za miesiąc kwiecień 2022 roku.

Przyznanie nagrody jednorazowej dla każdego uprawnionego Pracownika w wysokości 1500 PLN brutto wypłaconej w terminie do 15 kwietnia 2022 roku,

Zasilenie Pracownikom pozostającym w stosunku pracy na dzień 1 czerwca 2022r. Karty Zakupowej, umożliwiającej dokonywanie zakupów na stacjach PKN ORLEN kwotą 515 zł brutto w terminie do 15 lipca 2022 roku,

Waloryzację dodatków i świadczeń określonych kwotowo w ZUZP dla uprawnionych Pracowników, za wyjątkiem wynagrodzeń zasadniczych określonych w Tabeli wynagrodzeń zasadniczych, o wskaźnik 5,1 proc., ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2022 r.

Ustalenia zaczną obowiązywać po uzyskaniu odpowiednich zgód Rady Nadzorczej.

Płace w Anwilu i Basell Orlen Polyolefins

W Anwilu spór zbiorowy trwa od stycznia 2022 r. W marcu podpisano porozumienie, które czeka na zatwierdzenie przez Radę Nadzorczą. Natomiast w sprawie płac w Basell Orlen Polyolefins podpisano protokół rozbieżności.

Protokół rozbieżności w Basell Orlen Polyolefins Sp. z o.o.

Poniżej przedstawiamy Państwu protokół rozbieżności, którego parafowanie zakończyło dzisiejsze spotkanie w sprawie ustalenia podwyżki wynagrodzeń dla Pracowników Basell Orlen Polyolefins Sp. z o.o. na 2022 rok.

Pragniemy uświadomić Pracownikom Basell Orlen Polyolefins Sp. z o.o., że zysk netto Spółki po IV kwartale 2021 roku został określony na poziomie blisko 700 mln złotych. Natomiast Pracodawca w osobie Pana Jacka Choroszewskiego Dyrektora Personalnego proponuje obligatoryjny wzrost wynagrodzeń zasadniczych o wskaźnik poziomu inflacji w 2021 roku tj. 5,1 proc. dla każdego Pracownika, z zastrzeżeniem, iż wzrost wynagrodzenia nie będzie niższy niż 500 zł brutto. Oznacza to w praktyce podwyżki od 500 do 1250 zł

(5,1 proc. od zarobków dyrektorów to 1250 zł). Czyba tym posunięciem Pracodawca chce wyrównać straty po "polskim ładzie"?

W PKN ORLEN zaleca się inny sposób dysponowania kwotami, taki, aby Ci, co zarabiają najmniej otrzymali najwyższą kwotę podwyżki. Z podwyżek obligatoryjnych wyłączeni są dyrektorzy.

Dlatego nasza propozycja zawarta w Protokole rozbieżności jest następująca:

Wzrost obligatoryjny wynagrodzeń zasadniczych na poziomie 534 zł brutto,

lub na poziomie 560 zł z wyłączeniem Dyrektorów,

lub też na poziomie 12 proc. średniej płacy zasadniczej na dzień 31 grudnia 2021 roku w BOP Sp. z o.o.

Małgorzata Szuszczywicz

Redagowanie stron internetowych

W dniach 28 i 29 kwietnia w Gdańsku odbyło się szkolenie "Redagowanie internetowych stron związkowych", które poprowadziła wykładowczyni z Komisji Krajowej NSZZ Solidarność - Pani Hanna Daszczyńska.

W szkoleniu wzięło udział 18 osób spośród organizacji zrzeszonych we wszystkich sekcjach KSPCH.

Piotr Łusiewicz - wszystko o gazie

Rozmawiam z Piotrem o gazie ziemnym, bo obecnie to bardzo nośny i drażliwy temat. Jak Polska jest zaopatrywana? Jak gaz ziemny jest transportowany i rozsyłany do odbiorców. Czy Polsce wystarczy gazu? Piotr Łusiewicz o gazie wie wszystko...

SPCH **Piotr Łusiewicz, Przewodniczący Solidarności w firmie Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. został ekspertem w pracach przy opiniowaniu rozwiązań dotyczących rezerw gazu w UE. Na czym polegać będzie twoja rola?**

○ **Piotr Łusiewicz** - Ekspert z definicji jest osobą o wielozakresowej, teoretycznej i praktycznej znajomości danego tematu. Jeżeli sprawa dotyczy sektora gazowego, pracuję w nim od 30 lat, przeszedłem w ścieżce rozwoju zawodowego, wiele miejsc i funkcji pracy, całościowo poprzez to wieloletnie doświadczenie, nabyłem wystarczającą wiedzę w zakresie wielu aspektów funkcjonowania sektora gazowego, w tym rezerw gazu w UE. Tutaj należy wskazać na moje doświadczenia praktyczne w zakresie systemu przesyłania i magazynowania gazu, z uwzględnieniem interkonektorów, czyli połączeń międzynarodowych na obszarze Unii Europejskiej.

Przypomnij, czym zajmuje się Gaz-System. Ogólnie wiadomo, że to „rury z gazem”. Czy tylko?

○ Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz – System S.A jest strategiczną firmą dla polskiej gospodarki oraz bezpieczeństwa energetycznego kraju. Kluczowym zadaniem jest transport paliw gazowych siecią przesyłową na terenie kraju, w celu dostarczenia do sieci dystrybucji, oraz odbiorców końcowych, przemysłu oraz gospodarstw domowych, które są ujęte w szeroko pojętym przesyśle. Dla wielu to „rury”, a tak naprawdę to system w jakiś sposób kreujący naszą rzeczywistość i byt materialny.

Europa jest uzależniona od rosyjskiego gazu. Pomimo buńczucznych zapewnień uwolnienie się od tych dostaw będzie bardzo trudne. Trudno też się zorientować w tych zawiłościach. Jak na tle wystraszonych zachodnich polityków wygląda gazowa sytuacja Polski? ➔

W lipcu kończę 50 lat. Mam wykształcenie techniczne - technik/mechanik, a pracuję jako Starszy Mistrz sieci i urządzeń gazowych. Od początku pracy zawodowej, czyli od 1992 roku związałem się z gazownictwem. Od Wielkopolskiej Spółki Gazownictwa PGNiG przez Regionalny Oddział Przesyłu do Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM.

Od początku pracy zawodowej jestem członkiem NSZZ „Solidarność”. Jestem członkiem Komisji Krajowej – pierwsza kadencja 2018-2023, członkiem Rady Sekretariatu Przemysłu Chemicznego - trzecia kadencja, członkiem Zarządu Regionu Wielkopolska. Dalej: wiceprzewodniczącym Krajowej Sekcji Górnictwa Naftowego i Gazownictwa, przewodniczącym Komisji Zakładowej w Spółce Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM oraz przewodniczącym Komisji Podzakładowej Oddział Poznań w Spółce Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM.

Jestem żonaty i mam czwórkę dzieci. Interesuję się historią, piłką nożną, pasjonują mnie podróże.

👁️ ○ Nominalnie jest bezpiecznie, udało się zabezpieczyć rezerwy gazu na poziomie 76 proc. (red.: 14 V na poziomie 87 proc.), co w stosunku do wielu krajów, jest wynikiem rewelacyjnym. Ponadto bardzo przewidujące, z dzisiejszego punktu widzenia, okazują się inwestycje polskiego sektora gazowego w budowę terminali LNG w Świnoujściu i Gdańsku, o projekcie Baltic Pipe nie wspomnę. Ponadto posiadamy połączenia graniczne z państwami sąsiadującymi.

Rosja zakreśliła Polsce przysłowiowy kurek. Pojawiły się informacje, że popłynie do nas gaz z Litwy i Niemiec. Ale to przecież nadal gaz rosyjski?

○ Jest to prawdą, że popłynie rosyjski gaz, niestety, władze kraju, wykazały się chyba nazbyt wielką gorliwością. Niestety to była decyzja polityczna, która nie ujęła w pełni sytuacji gospodarczej i społecznej Polski. Gaz z Niemiec jest rosyjski, natomiast gaz z Litwy pochodzi z terminala LNG w Kłajpedzie. Litwa na początku kwietnia, odcięła się od importu gazu z Rosji.

Firma Novatek została objęta sankcjami i z godziny na godzinę zamknęła dopływ gazu do 10 gmin. Wytlumacz nam, jak to jest w biznesie gazowym? Gaz-System odstępuje rury każdemu chętnemu?

○ Gaz-System, prowadzi działania biznesowe, mające na celu zwiększenie wyniku m.in. finansowego spółki. Umowy zawarte z Novatek, były zawierane, w zupełnie innej konfiguracji geopolitycznej i gospodarczej. Wydarzenia z 24 lutego, zmieniły stan spraw w sposób drastyczny. Ważnym jest, że w szybkim czasie udało się przywrócić dostawy gazu do wskazanych 10 gmin.

Pytam, dla przykładu, o Łebę. Czy Łeba nie była podłączona do sieci gazowej, że musiała zdecydować się na instalację zbiorników LNG? W takich instalacjach jest spory zapas skroplonego gazu, jak więc mogło go zabraknąć z godziny na godzinę?

○ Tutaj mamy do czynienia z sytuacją, nader niespodziewaną, a nade wszystko związaną z logistyką, czyli dostawami LNG cysternami do tak zwanych „wysp gazowych”, zbiorników LNG, gdzie nie ma sieci gazowej. Takie rozwiązania mają uzasadnienie związane z nakładami tzw. opłacalność budowy sieci przesyłowej i dystrybucyjnej. Proszę mieć na uwadze, że wiele obszarów Polski, w szczególności północnej i wschodniej nie ma dobrze rozwiniętej sieci gazowej.

Opowiedz krótko drogę skroplonego gazu ziemnego od Terminalu LNG im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego w Świnoujściu do odbiorcy detalicznego. Będzie wykład?

○ Będzie, bo to bardzo ciekawy i trudny proces wymagający od pracowników nieprzeciętnych umiejętności i odpowiedzial-

ności. LNG dostarczane jest do Terminalu LNG im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego w Świnoujściu metanowcami. Dotychczasowe główne kierunki (możliwe z całego świata) to Katar, USA, Norwegia, (3 razy Nigeria, 1 raz Trynidad i Tobago). Po operacji zacumowania, podłączeniu statku i testach bezpieczeństwa rozpoczyna się rozładunek LNG trzema ramionami z sumaryczną ratą rozładunkową 12 000 m³/h LNG do dedykowanego zbiornika LNG (w przeliczeniu na warunki normalne rata rozładunkowa wynosi około 7,2 miliona Nm³/h). Na TLNG aktualnie w eksploatacji są 2 zbiorniki magazynowe o pojemności roboczej 160 000 m³ LNG każdy. Po zakończeniu etapu rozbudowy o trzeci zbiornik dostępne pojemności magazynowe wzrosną do 500 000 m³ LNG (dla poszczególnych zbiorników -aktualnie 160 tys+160 tys+ po rozbudowie o trzeci zbiornik dodatkowo wzrastają o kolejne 180 tys m³ LNG), w przeliczeniu na warunki normalne po rozbudowie pojemność magazynowa będzie wynosiła 300 milionów Nm³ (jako LNG po regazyfikacji; 500 tys m³ LNG razy 600).

Omówione powyżej podstawowe procesy to: rozładunek metanowca/zbiornikowca/gazowca (synonimy) i procesowe składowanie. Można wyszczególnić ponadto załadunek na autocysterny i regazyfikację.

Ze zbiorników magazynowych dedykowanymi pompami LP (niskociśnieniowymi pompami LNG, robocza wartość tłoczenia do 10-ci barów, technologicznie zakładamy możliwość pracy maksymalnie 3 pomp zbiornikowych LNG jednocześnie w danym zbiorniku, zakładamy również że technologicznie używamy jednego zbiornika do wysyłki gazu, drugi może zostać dedykowany do przyjęcia LNG ze statku, lub być w zapasie, nie używany) LNG jest wysyłane jednocześnie do skidów załadunkowych autocystern i w układ rekondensera. Zależnie od zamówień na LNG ładowanego na autocysterny, albo po uprzednim podłączeniu autocystern, czy isokontenerów jest ładowane na skidach załadunkowych

zgodnie z zamówieniami (PGNIG składa zamówienia na LNG w masie) albo cyrkulowane tak by zapewnić warunków kriogenicznych.

W układzie rekondensera LNG podawane jest na ssanie pomp wysokociśnieniowych HP LNG, gdzie po zwiększeniu ciśnienia do roboczego około 80-ci barów przesyłane jest do SCV (regazyfikatory) celem zmiany parametrów.

W SCV dochodzi do podgrzania LNG, zmiana temperatury z minus 160 C, na plus 7 C. Możemy przyjąć, że ciśnienie na wyjściu z SCV zmienia się nieznacznie-tzn. maleje wskutek oporów przepływu w rurkach wymiennika regazyfikatora/regazyfikatorów. Po SCV już NG (gaz ziemny, temp + 7C, ciśnienie średnio 75-80 barów), przesyłane jest do układu stacji pomiarowej, gdzie po pomiarze ilościowym i jakościowym przesyłane jest do KSP (krajowa sieć przesyłowa).

Zbiorniki magazynowe TK 2011 i TK 2012 posiadają po 4-ry pompy LP i jedną LD każdy (5 pomp na każdym zbiorniku). Pompa LD używana jest, jeżeli wysyłka gazu do sieci jest mniejsza niż 120 000 m³/h, każda pompa LP jest w stanie zapewnić wysył ze zbiornika odpowiadający do 320000Nm³/h z jednoczesnym załadunkiem autocystern. Układ rekondensera to

rekondensera i 7 pomp HP. Istotne, że praca jednej pompy HP wymaga pracy jednego SCV, 1 SCV może zregazyfikować LNG (podgrzać) odpowiadające ok 160 000 Nm³.

W ostatnich tygodniach z uwagi na sytuację geopolityczną na TLNG pracuje 5 SCV i realizowany jest wysył na poziomie ok. 800 000Nm³/h, (w rezerwie są jeszcze zestaw dwóch pomp HP i dwóch SCV).

Dotychczas przyjęliśmy 164 dostawy LNG drogą morską, w weekend 14-15-maja spodziewana jest 165 dostawa LNG, załadowano ponad 17000 autocystern. Wszystkie procesy, tj. rozładunek zbiornikowca, regazyfikacja, załadunek autocystern, procesowe składowanie i oczywiście rozbudowa realizowane są jednocześnie. 🏠

Polska Spółka Gazownictwa dostarcza gaz do około siedmiu milionów klientów w Polsce. Jest także największym w Europie operatorem systemu dystrybucyjnego gazu.

GAZ-SYSTEM odpowiada za przesył gazu ziemnego i zarządza najważniejszymi gazociągami w Polsce.

Czym się różnią te spółki. Jedna i druga dostarcza gaz?

Struktura sektora gazowego jest nadal w wysokim stopniu zmonopolizowana. Wynika to z dominacji na rynku jednej grupy kapitałowej, jaką jest PGNiG, która bezpośrednio lub też poprzez spółki zależne prowadzi wszystkie wyżej wymienione rodzaje działalności obejmując zasięgiem 98 proc. rynku. Polski rynek gazu jest więc praktycznie rynkiem jednego sprzedawcy. Wobec braku konkurencji, ceny na rynku podlegają taryfikacji i zatwierdzaniu przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

1 lipca 2007 roku Grupa Kapitałowa PGNiG dokonała organizacyjnego i prawnego rozdzielenia swojej działalności, czyli technicznego przesyłu gazu od jego sprzedaży. To wynik realizacji zapisów ustawy Prawo Energetyczne. W wyniku wydzielenia handlowej obsługi Klienta, Spółki Gazownictwa zajmują się obecnie techniczną dystrybucją gazu pełniąc w tym zakresie rolę Operatorów Systemów Dystrybucyjnych (OSD).

Stworzenie przez Gaz-System jednolitego, wirtualnego punktu zakupu gazu w Polsce oraz rozpoczęcie sprzedaży gazu na polskiej Towarowej Giełdzie Energii, stworzyły podstawy dla jego liberalizacji. Kolejną ważną zmianą było wprowadzenie ustawowego obliża giełdowego i wynikającej z niego podział PGNiG na dwie spółki.

W aktualnej strukturze rynku gazu występują podmioty prowadzące następujące rodzaje działalności: przesył (Operator Systemu Przesyłowego), dystrybucja

(Operator Systemu Dystrybucyjnego), obrót, magazynowanie, poszukiwanie i wydobycie.

Funkcję Operatora Sieci Przesyłowej (OSP) pełni firma Gaz-System S.A., której zadaniem jest transportowanie gazu sieciami wysokiego ciśnienia. Spółka eksploatuje sieć gazociągów przesyłowych, tłocznie gazu i stacje redukcyjno-pomiarowe.

W obszarze dystrybucyjnym działa jeden duży operator systemu dystrybucyjnego – PSG Sp. z o. o. i kilkudziesięciu mniejszych operatorów systemu dystrybucyjnego, działających lokalnie, których sieci przyłączone są do PSG Sp. z o. o. lub operatora systemu przesyłowego Gaz-System S.A. Dystrybucja gazu do odbiorców odbywa się zgodnie z wymogami określonymi w Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej.

Kierujesz organizacją związkową o bardzo rozległej i skomplikowanej strukturze. Jak jest zorganizowany NSZZ „Solidarność” w spółce Gaz-System? Jak docieracie do poszczególnych punktów, w których pracują członkowie naszego Związku?

Za sprawy na poziomie Spółki odpowiada Komisja Zakładowa, Za sprawy z poziomu Oddziałów odpowiadają poszczególne Komisje Podzakładowe w oddziałach: w Tarnowie, w Rembelszczyźnie, w Poznaniu, we Wrocławiu, w Świerklanach, w Gdańsku, w Centrali Spółki w Warszawie i Gazoport w Świnoujściu.

Muszę przyznać że na moje Koleżanki i Kolegów z GAZ-SYSTEMOWEJ „Solidarności” całej Polski zawsze mogę liczyć co bardzo ułatwia pracę związkową.

Działasz także w strukturach regionalnych, branżowych i krajowych Związku. Jak organizujesz czas na taką działalność? Rodzina się nie buntuje?

Sprawa organizacji czasu do działań to czysta ewolucja. Nie od razu byłem we wszystkich strukturach. Dochodziłem do moich funkcji związkowych w czasie, wraz z czasem nazwijmy to wzrastania przychodziła ewolucja w zarządzaniu czasem. Ponadto wiele wsparcia uzyskiwałem i uzyskuje od moich koleżanek i kolegów, również zaangażowanych w prace związku. Relacje rodzinne, również ewoluowały. Rodzina wyrozumiale podeszła do spraw związanych z moją działalnością. Ja ze swojej strony, wszystkie możliwe wolne chwile poświęcam rodzinie, próbując odwdziżyć się za ich zrozumienie. □

SPCH zatrudnia prawnika

Dariusz Sobolewski

e-mail: sobol144@wp.pl

tel. 609-808-747; 697 00 18 18

Widok był niesamowity... grudzień o tej porze dnia spowijał już wszystko w ciemnościach, aż nagle radość z dotarcia do poszukiwanych złóż została okraszona samoistnymi fajerwerkami i płomieniami ognia. Zdarzenia te wzbudziły w całym narodzie nadzieję na bogactwo kraju... i tańszą benzynę. Mieliśmy stać się drugim Kuwejtem.

Nadzieja na tanie paliwo

Nadzieje takie są całkiem naturalnym myśleniem o bogactwie narodowym - wystarczy przyjrzeć się krajom bogatym w ropę naftową i gaz ziemny, tam kierowcy samochodów mają tanie paliwo, a gospodarki państw oceniane są za najbogatsze na świecie. Niestety jedynie wybuch i wielodniowe gaszenie pożaru były niezmiernie widowiskowe. Na miejsce przybywały grupy dziennikarzy, także tych z zagranicy, a telewizje na świecie informowały na bieżąco przebieg trudnej akcji gaśniczej.

Po 32 dniach walki z pożarem, dopiero po 10 stycznia 1981 roku można było ocenić zasobność złoża i prognozować wydobycie na przyszłość. Ta przyszłość skończyła się już w połowie 1983 roku, co było spowodowane małą wydajnością złoża.

Zastanawiając się nad całą historią należy mieć świadomość miejsca opisywanych zdarzeń. Karlino jest położone ok. 30 kilometrów na południe od Kołobrzegu, nieco ponad 5 kilometrów przed Białogardem. Krzywopłoty, wieś prawie przyległa do Karlina, jest od niego oddalona o 2 kilometry przy drodze w kierunku na Koszalin. Miejsce to jest najniżej położone w całej gminie - jakby taka niecka „wessana przez podciśnienie złoża”. Dlatego tutaj dokonywano próbnych odwiertów, które zdaje się nie były zbyt profesjonalne. Prawdopodobne było złe zamocowanie w podłożu głowicy przeciwrupcyjnej, tzw. prewentera, która to głowica miała zamknąć wylot otworu wiertniczego przeciwdziałając erupcji. Wszystko działo się na wiertni „Daszewo-1” przy odwiercie na głębokości 2800 metrów.

Ogromny wybuch i pożar

Erupcja była przeogromna, a wydobywające się ropa i gaz uległy zapaleniu. Ropa wytryskiwała pod ogromnym ciśnieniem 560 atmosfer i osiągała wysokość 30-40 metrów... a płomień sięgał jeszcze wyższych partii nieba. Zjawiskowo widowiskowa łuna widoczna była z odległości prawie 20 kilometrów. Jak się później okazało była to największa erupcja złóż w Europie. To, co wyglądało, szczególnie po zmroku, pięknie i bajkowo, było bardzo groźnym pożarem o niespotykanej do tej pory w Polsce sile. Już sam okres 32 dni gaszenia wiele mówi, a fakt zaangażowania do gaszenia ponad 1000 osób i różnych rozwiązań zduszenia pożaru dodatkowo wskazują jego rozmiary i siłę.

Pierwsze oględziny nastrajały pesymistycznie - spłonęły baraki mieszkalne robotników, a czterech z nich z poparzeniami zostało przewiezionych do szpitala w Białogardzie. Wszystkie pobliskie duże

Historia zapomniana Polski sen o ropie

42 lata temu, 9 grudnia 1980 roku, około godziny 17:30 doszło do erupcji i zapłonu ropy naftowej i gazu ziemnego podczas prac wiertniczych pod Karlinem, w Krzywopłotach. Właśnie tam, w ramach poszukiwania złóż kopalnych, prowadzono odwierty, które zakończyły się ogromnym wybuchem powstałym po samozapłonie. Dopiero 10 stycznia 1981 r. ugaszono największy w Europie pożar szybu naftowego. Przez 32 dni ponad 1000 osób walczyło z żywiołem. Tamtejsze złoża ropy naftowej okazały się mniejsze niż oczekiwano - Polska nie stała się „drugim Kuwejtem”.

miasta, te z zawodowymi jednostkami straży pożarnej, zaangażowały się i wysłały posiłki w liczbie 18 jednostek - z Kołobrzegu, Koszalina, Szczecinka i Świdwina. Miejscowa ludność została ewakuowana, a domostwa w możliwie największym stopniu zabezpieczone.

W kolejnych dniach przybywały na miejsce specjalistyczne ekipy ratownicze. Przybywało też znawców tematu, którzy zastanawiali się nad sposobem zgaszenia tego ogromnego pożaru. Byli wśród nich specjaliści z wojsk Pomorskiego Okręgu Wojskowego, specjaliści straży pożarnej, drużyna ratownictwa górniczego z Krakowa, specjaliści naukowcy z Akademii Górniczo-Hutniczej... ba! przybyli nawet ratownicy z ZSRR i z Węgier.

Pomysłem głównym było „usunięcie” zniszczonego prewentera przy pomocy ostrzału artyleryjskiego - najpierw była to armata 85 mm, którą zastąpiono haubicą 155 mm i pociskami przeciwbetonowymi. Zaplanowany efekt osiągnięto.

Dokładnie 10 stycznia 1981 roku ogłoszono ugaszenie pożaru i założenie ofiarowanego przez Rumunię nowego, nowoczesnego prewentera. Zakończenie całej akcji stwierdzono o godzinie 16:30. Co ciekawe, już 6 dni później, 16 stycznia 1981 roku rozpoczęto wydobycie ropy, a pierwszy pociąg 17 cystern, ruszający w drogę do rafinerii w Trzebini pokazywany był we wszystkich mediach.

Niestety, marzenia się nie spełniły - złoża okazały się znacznie mniejsze niż planowano - do Trzebini dotarło jedynie niewiele ponad siedemset osiemdziesiąt ton ropy.

Pożar szybu obserwował
Lech Wałęsa

Zdarzeniem zajmowała się także prokuratura, a śledztwo zostało po pewnym czasie umorzone, bo jak argumentowano nikt nie zginął, a sam wypadek był niezwykle trudny do przewidzenia. Kosztami obciążono Skarb Państwa.

W latach 70. Zjednoczenie Górnictwa Naftowego rozpoczęło poszukiwania ropy naftowej i uruchomiono wiertnię Daszewo-1 w okolicy wsi Krzywopłoty ok. 4,5 km od Karlina (wówczas woj. koszalińskie, obecnie zachodniopomorskie). 9 grudnia 1980 r. na terenie wiertni znajdowało się co najmniej kilkunastu pracowników. Około godz. 17 jeden z pracowników wiertni zauważył, że płuczka jest wypierana na zewnątrz odwiertu: ciśnienie ropy naftowej i gazu ziemnego niebezpiecznie wzrosło. Krótco po 17 nastąpiła erupcja płonącej mieszaniny ropy naftowej i gazu ziemnego.

Szacuje się, że ciśnienie wynosiło ok. 560 atmosfer, a wysokość słupa ognia wynosiła od 30 do 100 metrów. Mimo poświęcenia strażacy z Białogardu nie byli w stanie opanować potężnego pożaru. Temperatura w miejscu erupcji wynosiła ok. 1000 stopni Celsjusza. Doszczętnie spłonęły baraki pracowników i wieża wiertnicza oraz pozostałe urządzenia wiertni. Podczas erupcji czterech robotników doznało poparzeń i trafiło do szpitala w Białogardzie.

Po kilku godzinach w akcji gaszenia szybu brało udział 18 jednostek straży pożarnej m.in. z Kołobrzegu, Koszalina, Szczecinka i Świdwina. Informacja o skali pożaru dociera do Warszawy późnym wieczorem 9 grudnia. Otrzymali ją członkowie najwyższych władz państwowych.

W ciągu kilku godzin strażacy ewakuowali mieszkańców pobliskich gospodarstw oraz robotników wiertni. Zablockowano dla ruchu kołowego pobliską szosę (teraz to droga krajowa nr 6), teren otoczył kordon wojska i milicji.

Do akcji gaśniczo-ratowniczej w Karlinie włączyły się jednostki inżynieryjne z Pomorskiego Okręgu Wojskowego, Obrona Cywilna, strażacy z kilku jednostek z terenu woj. koszalińskiego oraz jednostki MO, specjalistyczna drużyna ratownictwa górniczego, łącznie ok. 1000 osób. Na czele akcji stanął inż. Adam Kilar, dyrektor Zjednoczenia Górnictwa Naftowego.

Po erupcji Karlino stało się sławne nie tylko w Polsce. Codziennie przybywały tu liczne ekipy TVP oraz zagranicznych mediów. Uczestników akcji odwiedził I sekretarz KC PZPR Stanisław Kania. Śmigłowcem Marynarki Wojennej przybył tu również przewodniczący NSZZ „Solidarność” Lech Wałęsa. Od 10 grudnia 1980 r. relacje z Karlina były stałym punktem głównego wydania Dziennika TVP i znalazły się na pierwszych stronach większości polskich gazet. Do historii przeszły dramatyczne zdjęcia słupa ognia w nocy oraz zarejestrowane na taśmie filmowej ujęcia z pokładu śmigłowca. Zgłaszali się liczni ochotnicy do ugaszenia pożaru.

Mimo nasilającego się kryzysu społecznego i gospodarczego w ogólnej świadomości płonący szyb w Karlinie wzbudzał nadzieję, że oto odnaleziono ogromne złoża ropy naftowej. Pojawiały się wręcz opinie, że Polska „stanie się drugim Kuwejtem”. Nie brakowało plotek. Mówiono, że pożar był dziełem nieznanych dywersantów zachodniemieckich lub amerykańskich. Krążyła też wersja, że po ugaszeniu pożaru Rosjanie rozpoczną eksploatację szybu tylko dla swoich potrzeb.

16 grudnia 1980 r. do Karlina przybyli specjaliści z Węgier i ZSRS, którzy doradzali polskiej ekipie, w jaki sposób ugasić pożar. Jednocześnie władze PRL odrzuciły propozycję pomocy z USA.

Po próbach usunięcia uszkodzonego prewentera, blokującego dostęp do płonącego szybu, oddział artylerii LWP zniszczył go pociskami z haubic 152 mm. Oczyszczono teren ze spalonych urządzeń. Zbudowano drogi dojazdowe niezbędne do eksploatacji złoża. Akcję gaśniczą kontynuowano także podczas świąt Bożego Narodzenia i w Nowy Rok. Dodatkowym utrudnieniem były niskie temperatury.

Z Połtawy (wówczas ZSRS) przybyła 10-osobowa ekipa inż. Leona Kałyny. W Karlinie użyto agregatów gaśniczych AGWT. Były to pochodzące z myśliwców MIG-17 silniki turbodrzutowe Klimow WK-1F zamontowane na samochodach. Wytworzony przez nie ciąg powietrza tłumił płomień. Metoda gaszenia za pomocą AGWT, działek wodnych oraz wytwornic pianowych okazała się skuteczna.

8 stycznia 1981 r. tuż przed godz. 11 za pomocą działek wodnych po raz pierwszy ugaszono ogień. Brak prewentera spowodował jednak, że złożo podpalono. Właściwe ugaszenie pożaru szybu w Karlinie miało miejsce 10 stycznia 1981 r. ok. 8 rano. Użyto działek wodnych i agregatów gaśniczych AGWT. Za pomocą dźwigu nałożono 11-tonowy prewenter sprowadzony z Rumunii. Tego samego dnia o 16.30 całkowicie opanowano wypływ ropy naftowej z wiertni Daszewo -1.

W ciągu miesiąca w Karlinie spłonęło ok. 30 tys. ton ropy naftowej i ok. 50 milionów metrów sześciennych gazu ziemnego. Koszt akcji gaśniczej, budowy dróg dojazdowych do szybu oraz innych prac inżynieryjnych wynosił 300 mln zł. Bezpośrednią przyczyną wybuchu była nieszczelność głowicy przeciwybuchowej (prewentera) i zapłon metanu spowodowany iskrą z silnika pompy.

Pośrednio erupcja nastąpiła w wyniku błędu w obliczeniach geologicznych: złożo ropy znajdowało się na głębokości 2792 m, czyli 200 metrów wyżej niż przypuszczano.

16 stycznia 1981 r. z Karlina odjechał pierwszy pociąg wiozący 780 ton ropy naftowej do rafinerii w Trzebinii. W latach 1981-83 eksploatowano trzy otwory wiertnicze Daszewa-1. Według ocen Instytutu Technologii Nafty w Krakowie ropa pochodząca ze szczelinowego złoża koło Karlina była średniej jakości. Po wyczerpaniu złóż ropy naftowej wydobywano gaz ziemny. ■

Wypadek przy pracy. Obowiązki pracodawcy

W 2021 r. zgłoszono ponad 68 tys. wypadków przy pracy. Wypadek przy pracy niesie ze sobą wiele dodatkowych obowiązków i kosztów dla pracodawcy. Jakich i z czym związanych?

Wypadek przy pracy, niezależnie od jego rodzaju, wiąże się z licznymi obowiązkami pracodawcy. Stosownie do art. 234 § 1 ustawy z 26.06.1974 r. KP, w razie wypadku przy pracy, pracodawca ma obowiązek podjęcia działań eliminujących lub ograniczających zagrożenie, zapewnienia udzielenia pierwszej pomocy, ustalenia okoliczności i przyczyny wypadku oraz zastosowania odpowiednich środków zapobiegających podobnym wypadkom w przyszłości.

Ciężki wypadek przy pracy

Ciężki wypadek przy pracy, zgodnie z definicją zawartą w art. 3 ust. 5 ustawy z 30.10.2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, to wypadek skutkujący ciężkim uszkodzeniem ciała w postaci utraty wzroku, słuchu, mowy, zdolności rozrodczej lub innym uszkodzeniem ciała albo rozstrojem zdrowia, naruszającym podstawowe funkcje organizmu, a także chorobą nieuleczalną lub zagrażającą życiu, trwałą chorobą psychiczną, całkowitą lub częściową niezdolnością do pracy w zawodzie albo trwałym, istotnym zeszpeceniem lub zniekształceniem ciała.

- Z przytoczonej definicji nie wynika jednoznacznie, kiedy mamy do czynienia z wypadkiem ciężkim, dlatego niejednokrotnie wstępna kwalifikacja sprawia dużo trudności i zdarza się, że pracodawca nie jest w stanie samodzielnie ustalić, czy wypadek, któremu uległ jego pracownik powinien zostać zakwalifikowany jako ciężki czy też nie. Pomocna będzie tutaj oczywiście dokumentacja medyczna i jej poprawna interpretacja - dodaje specjalista.

Jak precyzuje, w takim przypadku pracodawca może samodzielnie, po uprzednim uzyskaniu zgody poszkodowanego, lub za pośrednictwem samego poszkodowanego lub członka jego rodziny, uzyskać od lekarza prowadzącego pisemną opinię dotyczącą skutków wypadku.

- Przy czym przepisy nie określają żadnej szczególnej formy, w jakiej pracodawca może zwrócić się z wnioskiem o wydanie przez lekarza opinii o stanie zdrowia poszkodowanego w zakresie niezbędnym do ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku.

Wyrok NSA

Zgodnie z wyrokiem NSA z 25.04.2002 r. II SA 3189/01 z takiego obowiązku nie zwalnia nawet udowodniona wina pracownika lub brak związku wypadku z pracą.

Nie ma przy tym też znaczenia, że czynności pro-kuratorskie były już podejmowane przez prokuratora właściwego ze względu na miejsce wypadku, gdyż pracodawca z własnej inicjatywy powinien dopełnić obowiązku zawiadomienia powyższych organów w formie pisemnej. W każdym więc przypadku należy dokonać takiego zawiadomienia. Naruszenie obowiązku powiadomienia odpowiednich organów o zdarzeniu lub przedstawienie niezgodnych z prawdą informacji jest karalne i zgodnie z art. 283 § 2 podlega karze grzywny w wysokości od 1 000 do 30 000 zł. Ponadto, umyślne zaniechanie wypełnienia obowiązku przez pracodawcę, będzie wypełniało znamiona przestępstwa z art. 221 ustawy z 6.06.1997 r. - Kodeks karny i podlega grzywnie do 180 stawek dziennych lub karze ograniczenia wolności.

- Może również zaistnieć taka sytuacja, że wypadek przy pracy będzie rodził nie tylko odpowiedzialność karną, ale również odpowiedzialność odszkodowawczą, ponieważ między sprawą karną a cywilną może zająć związek, że ten sam czyn stanowi przestępstwo, wywołując jednocześnie skutki w sferze prawa cywilnego. Wówczas odpowiedzialność odszkodowawcza pracodawcy za szkodę powstałą w wyniku wypadku przy pracy pojawia się, gdy pracodawca nie dopełnił cięższych na nim obowiązków związanych z zapewnieniem bezpiecznych i higienicznych warunków pracy.

Jak zaznacza, pracownik, który doznał szkody w postaci uszczerbku na zdrowiu w wyniku wypadku przy pracy, może żądać od pracodawcy świadczenia odszkodowawczego, jeżeli szkoda nie została w całości pokryta przez świadczenia z ustawy wypadkowej. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego dopuszczalne jest do chodzenie przez pracownika od pracodawcy roszczeń uzupełniających z tytułu wypadków przy pracy, opartych na przepisach prawa cywilnego (art. 415, 444 i 445 k.c. w zw. z art. 300 k.p.)

Pozytywna informacja jest taka, że wg danych statystycznych GUS liczba ciężkich wypadków przy pracy w dłuższym okresie wykazuje trwałą tendencję spadkową. A w ostatnim czasie, tzn. w 2021 roku liczba ciężkich wypadków przy pracy stanowiła około 0,5 proc. wszystkich wypadków, co oznaczało spadek o 0,1 pkt. proc. w stosunku do 2020 roku.

Wyższe odszkodowania

Warto przypomnieć, że od 1 kwietnia 2022 poszły w górę kwoty jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy. Nowe wskaźniki obowiązują od 1 kwietnia 2022 roku do 31 marca 2023 roku. W zależności od skali uszczerbku na zdrowiu czy tego, kto jest uprawiony do odszkodowania wyniosą:

- 1) 1133 zł za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu;
- 2) 1133 zł za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu – z tytułu zwiększenia tego uszczerbku co najmniej o 10 punktów procentowych;
- 3) 19 819 zł z tytułu orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji ubezpieczonego;
- 4) 19 819 zł z tytułu orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji wskutek pogorszenia się stanu zdrowia rencisty;
- 5) 101 926 zł, jeżeli do jednorazowego odszkodowania jest uprawiony małżonek lub dziecko zmarłego ubezpieczonego lub rencisty;
- 6) 50 963 zł, jeżeli do jednorazowego odszkodowania jest uprawiony członek rodziny zmarłego ubezpieczonego lub rencisty inny niż małżonek lub dziecko;
- 7) 101 926 zł, jeżeli do jednorazowego odszkodowania są uprawnieni równocześnie małżonek i jedno lub więcej dzieci zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, oraz 19 819 zł z tytułu zwiększenia tego odszkodowania przysługującego na każde z tych dzieci;
- 8) 101 926 zł, jeżeli do jednorazowego odszkodowania jest uprawnionych równocześnie dwoje lub więcej dzieci zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, oraz 19 819 zł z tytułu zwiększenia tego odszkodowania przysługującego na drugie i każde następane dziecko;
- 9) 19 819 zł, jeżeli obok małżonka lub dzieci do jednorazowego odszkodowania są uprawnieni równocześnie inni członkowie rodziny zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, każdemu z nich niezależnie od odszkodowania przysługującego małżonkowi lub dzieciom;
- 10) 50 963 zł, jeżeli do jednorazowego odszkodowania są uprawnieni tylko członkowie rodziny inni niż małżonek lub dzieci zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, oraz 19 819 zł z tytułu zwiększenia tego odszkodowania przysługującego na drugiego i każdego następnego uprawnionego. ■

Katarzyna Domagała-Szymonek / pulshr.pl

Wszyscy przeżywamy to, co dzieje się w Ukrainie. Jeżeli chcecie poznać psychologiczne tło, historię dzieciństwa, dojścia do władzy i chorej chęci odbudowy wielkiej Rosji przez Putina, to ta pozycja jest obowiązkowa. Poznacie jakim wyrachowanym i chytrym człowiekiem jest Putin. Sceny, które widzimy z Ukrainy były już realizowane w Czeczeni. Bestialski sposób prowadzenia wojny, rozgrywany przez najemników, zabijających cywilów, grabiących domy i gwałcących kobiety. To "demokratyczna" twarz Putina "błogosławiona" za podarowane miliony przez patriarchę Cyryla. Taka jest putinowska Rosja...

Kulturalnie

Wowa, Wołodia, Władimir...

To historia życia Władimira Putina od dzieciństwa do dni po pierwszej napaści na Ukrainę w 2014 roku. To książka, którą czyta się jak kryminał.

Znakomita autorka, znawczyni problematyki rosyjskiej ujawnia nieznaną na ogół fakty z życia prezydenta Rosji. Skąd wziął się w KGB, czy rzeczywiście wygrywał wybory, jak naprawdę rozpoczął wojnę w Czeczeni i na Ukrainie, jakie ma związki z Al-Kaidą i tzw. Państwem Islamskim, jak wiele osób wysłał na cmentarz, jakim był mężem, jakim jest ojcem i czy czuje się samotny?

Autorka przypomina także fakty, o których informowały media, ale ukazuje je od podszewki, sięgając do kwestii dotychczas pomijanych. Opisuje splot wydarzeń, które doprowadziły do objęcia i utrzymania władzy przez Putina, oraz sytuację poprzedzającą głośne ataki terrorystyczne. Kreśli przy tym wnikliwy portret psychologiczny rosyjskiego przywódcy. Dynamiczna narracja, bogate źródła oraz liczne zdjęcia rzucają nowe światło na Władimira Władimirowicza Putina.

Książka początkowo może przerażać swoją objętością, ale czyta się ją bardzo szybko, ponieważ jest niezwykle interesująca. Pozycja obowiązkowa dla osób, które interesują się aktualną sytuacją i chcą wiedzieć na jej temat więcej.

Świetna analiza Putina i Rosji, ale można odnieść ją również do innych krajów - tego co się dzieje na świecie i co może się dziać. Ogrom wiedzy przedstawiony przez dokumentalistkę, dziennikarkę porusza i wywołuje silne emocje, tym bardziej, że wszystko dzieje się w tym momencie, a dzięki książce możemy się dowiedzieć w jaki sposób do tego doszło i jak łatwo można było to przewidzieć.

Bardzo dobrze napisana, obszerna, wyczerpująca temat książka. Choć zapewne obecnie autorka mogłaby dopisać jesz-

cze kilka bardzo ciekawych rozdziałów. A jeśli ktoś dziwi się temu, co aktualnie wyrabia Putin na Ukrainie, to koniecznie powinien przeczytać tę pozycję. Zrozumie, że jest to po prostu kolejny krok dyktatora (oczywisty i łatwy do przewidzenia, dla wnikliwych obserwatorów dotychczasowych poczynań) do władzy absolutnej, nie tylko w Rosji. A obecna wojna to kopiuje/wklej poprzednich wojen rozpętanym przez niego w Gruzji i Czeczeni. Aż trudno uwierzyć, że zachodni świat do tego dopuścił, a wielcy przywódcy tak łatwo dali się omamić i nabrać na pozę przyjaciela zachodu i demokracji, Wołodii...

Krystyna Kurczab-Redlich była wieloletnią korespondentką w Rosji, znaną głównie z wstrząsających filmów dokumentalnych z Czeczeni, przekrojowo i niebywale dokładnie analizuje nie tylko życiorys prezydenta Rosji, ale przede wszystkim skomplikowaną sytuację społeczno-polityczną w Rosji i byłych republikach radzieckich. Dziennikarka umiejętnie łączy fakty z życia osobistego Putina z jego pozycją na Kremlu, zarówno obecną jak i tą na przestrzeni ubiegłych lat.

To prawdziwa wiewiórka osobowości jednego z najpotężniejszych ale i zagadkowych ludzi świata, dogłębny portret psychologiczny, a także wstrząsający dokument, którym autorka udowadnia, iż demokracja, którą mamił światu oczy Putin jest iluzoryczna, a jego imperialne zapędy latami kiełkowały, by z każdą skrzętnie zaplanowaną inicjatywą, niezależnie czy w Czeczeni, Gruzji czy Ukrainie, rozkwitnąć z apodyktyczną, przeraźliwie inwazyjną mocą. Jeśli mielibyście wybrać i przeczytać jedną książkę w temacie Rosji Putina, to wybierzcie właśnie tę. Bo to ciekawa pozycja pozostawiająca jednak mnóstwo znaków zapytania. Do tego brak konsekwencji w przedstawianiu postaci i nad-

mierna ilość psychologicznego wróżbiarstwa, w efekcie takie zonki logiczne jak stwierdzenia, że to człowiek z obniżonym poczuciem zagrożenia nie bojący się żadnej konfrontacji, a zaraz obok totalny tchórz.

Zawiera mnóstwo ciekawych tematów, o części z nich dowiedziałem się dopiero teraz, jak chociażby o politycznej gangsterce w Petersburgu, kulisach relacji na Kremlu jeszcze za Jelcyna, czy niektórych aspektach wojen w Czeczeni.

Tego, czego najbardziej mi brak w tej książce, to kontakty z Zachodem. Sprawdzenie wszystkiego do dość szczegółowo opisanych relacji z księciem Monako, oraz jakieś wstawki z dyplomacji i opisy zaślepienia naiwnych zachodnich przywódców wyglądają na tani wykręt. O Angeli Merkel czytelnik może się dowiedzieć np. że nie lubi psów, a o Bushu juniorze, że na samą myśl o krzyżu dostaje wzdrodu. Więc albo autorka przewyższa naiwnością zarysowanych w tej książce zachodnich przywódców (mało prawdopodobne), albo dostała zakaz poruszania tych tematów. Ewentualnie sama wie o tym pisać nie wolno. Tym bardziej to prawdopodobne, że zasugerowała liczne powiązania Putina wpływające z działalności w Dreźnie chociażby z niemieckim i austriackim biznesem a austriacki wywiad określiła jako wiedeński oddział KGB. Przez kolejne 600 stron czeka człowiek na jakieś wzmianki, choćby poszlaki w tej sprawie i... Tematu nie było.

Oczywiście by rzetelniej krytykować ujęcie pewnych spraw wypadłoby wgrzyźć się w temat. Ale to jeden z większych plusów tej publikacji - bogactwo materiałów źródłowych zachęca do dalszych poszukiwań i daje cenne wskazówki gdzie szukać. ■

Rozrywkowo

**- PRZENIESIEMY
CIĘ NA INNĄ PARAFIĘ**

**JEST JESZCZE KTOŚ, NA KOGO
MOŻEMY LICZYĆ?**

ŻYCZĘ WSZYSTKIM W 2022

WIĘCEJ PIENIĘDZY

**TUSK, TRZASKOWSKI
I GRODZKI.**

SUPERMEMING

**GLAPIŃSKI TO OWCA
W WILCZEJ SKÓRZE.**

SUPERMEMING

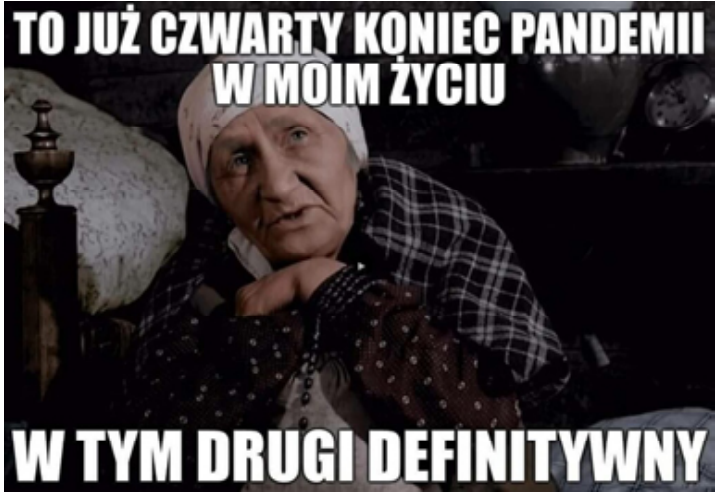
**ZBUDOWALIŚMY GAZOPORT W SZCZECINIE
I PRZEKOPALIŚMY MIERZEJĘ W WIŚLE.
CZEGO NIE ROZUMIECIE?**

SUPERMEMING

**CO PANI ZAŚPIEWA NA SWOJE
USPRAWIEDLIWIENIE?**

SUPERMEMING

**TO JUŻ CZWARTY KONIEC PANDEMII
W MOIM ŻYCIU**

W TYM DRUGI DEFINITYWNY